

Dz. U. 1994 Nr 127 poz. 627

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2026 r.
poz. 218.

U S T A W A

z dnia 27 października 1994 r.

o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady finansowania budowy autostrad płatnych, zwanych dalej „autostradami”, oraz zawierania umów o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrad;
- 2) zasady pobierania opłat za przejazd autostradami oraz obowiązki związane z tymi opłatami i odpowiedzialność za naruszenie tych obowiązków;
- 3) organy właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2.

1a. Ustawa określa także zasady finansowania dróg krajowych, w tym autostrad, ze środków Krajowego Funduszu Drogowego, zwanego dalej „Funduszem”, z wyłączeniem dróg krajowych w miastach na prawach powiatu, finansowanych z budżetów tych miast.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, autostrady lub ich odcinki, które będą budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane jako płatne.

3. Na zasadach określonych w ustawie mogą być budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane, jako płatne, drogi ekspresowe.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, drogi ekspresowe, które mogą być budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane jako płatne.

5. Określenie autostrad i dróg ekspresowych w przepisach, o których mowa w ust. 2 i 4, może nastąpić, jeżeli będzie możliwość korzystania z innej, ogólnodostępnej drogi publicznej.

Art. 1a. 1. Autostrady, o których mowa w art. 1, mogą być budowane i eksploatowane przez:

- 1) Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad;
- 2) drogową spółkę specjalnego przeznaczenia na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1469 oraz z 2026 r. poz. 176).

2. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad lub drogową spółką specjalnego przeznaczenia może, w drodze umowy, powierzyć budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady innemu podmiotowi, zwanemu dalej „spółką”.

3. Do wyboru spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1688) albo przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.¹⁾).

3a. Jeżeli budowa i eksploatacja albo wyłącznie eksploatacja autostrady ma następować w ramach partnerstwa publiczno-privatnego, w postępowaniu w sprawie wyboru spółki uwzględnia się także przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-privatnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1637).

4. Spółka jest związana ofertą do upływu terminu określonego w opisie warunków koncesji, w ogłoszeniu o zamówieniu w przypadku przetargu nieograniczonego, albo w zaproszeniu do składania ofert, w przypadku pozostałych trybów udzielania zamówień publicznych.

5. Do zawarcia umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady stosuje się odpowiednio, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, przepisy ustaw, o których mowa w ust. 3 i 3a.

Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw transportu jest naczelnym organem administracji państwowej właściwym w sprawach przygotowania budowy i eksploatacji autostrad działającym przy pomocy Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Przepis ten nie narusza uprawnień ministra właściwego do

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235.

spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określonych przepisami prawa budowlanego.

2. (uchylony)

Art. 3. (uchylony)

Art. 4. (uchylony)

Rozdział 2

(uchylony)

Rozdział 3

(uchylony)

Rozdział 4

(uchylony)

Rozdział 5

(uchylony)

Rozdział 5a

Oplaty za przejazd

Art. 37a. 1. Za przejazd autostradą są pobierane opłaty.

1a. Opłaty za przejazd autostradą może pobierać:

- 1) (uchylony)
- 2) drogowa spółka specjalnego przeznaczenia na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia lub wykonawca, o którym mowa w art. 9 ust. 3 tej ustawy;
- 3) spółka, z którą Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowa spółka specjalnego przeznaczenia zawarli umowę o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady, na warunkach określonych w tej umowie.

1b. (uchylony)

1c. (uchylony)

1d. (uchylony)

1e. (uchylony)

1f. (uchylony)

1g. (uchylony)

1h. (uchylony)

1i. (uchylony)

1j. (uchylony)

1k. (uchylony)

1l. (uchylony)

1m. (uchylony)

1n. (uchylony)

1o. (uchylony)

1p. (uchylony)

1r. (uchylony)

1s. (uchylony)

1t. (uchylony)

1u. (uchylony)

1w. (uchylony)

1x. (uchylony)

1y. (uchylony)

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. (uchylony)

4a. Podmioty, o których mowa w ust. 1a pkt 2 i 3, są obowiązane podejmować działania zapewniające bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym w szczególności w przypadku zwiększenia natężenia ruchu drogowego. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wystąpienia zdarzenia zmniejszającego stopień tego bezpieczeństwa podmioty, o których mowa w ust. 1a pkt 2 i 3, mogą odstąpić od poboru opłat za przejazd autostradą lub jej odcinkiem.

4b. (uchylony)

5. Opłatę za przejazd autostradą ustala się jako iloczyn liczby kilometrów przejazdu i stawki opłaty za kilometr dla danej kategorii pojazdu.

5a. Kwotę opłaty za przejazd autostradą, o której mowa w ust. 5, zaokrągla się w ten sposób, że końcówkę kwoty wynoszącą mniej niż 5 groszy pomija się a końcówkę kwoty wynoszącą 5 i więcej groszy podwyższa się do pełnych dziesiątek groszy.

6. Ustala się następujące kategorie pojazdów w celu określenia stawek opłat za przejazd autostradą:

- 1) kategoria 1 – motocykle;
- 2) kategoria 2 – pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony;
- 3) kategoria 3 – pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton;
- 4) kategoria 4 – pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 12 ton;
- 5) kategoria 5 – autobusy.

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

10. (uchylony)

11. (uchylony)

12. (uchylony)

13. (uchylony)

14. (uchylony)

15. (uchylony)

16. (uchylony)

17. (uchylony)

18. (uchylony)

19. (uchylony)

20. (uchylony)

21. (uchylony)

22. (uchylony)

23. (uchylony)

24. (uchylony)

25. (uchylony)

26. (uchylony)

27. (uchylony)

28. (uchylony)

29. (uchylony)

30. (uchylony)

31. (uchylony)

32. (uchylony)

33. (uchylony)

34. (uchylony)

35. (uchylony)

Art. 37aa. 1. W związku z poborem opłat za przejazd autostradą podmioty wskazane w art. 37a ust. 1a wykonują obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą, chyba że posiada ona te informacje, a ich zakres lub treść nie uległy zmianie, oraz za pośrednictwem strony internetowej zawierającej informacje dotyczące poboru opłat za przejazd autostradą.

2. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na obowiązek wniesienia opłat za przejazd autostradą.

Art. 37ab. 1. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podmioty, o których mowa w art. 37a ust. 1a, lub osoby przez nie upoważnione, na podstawie pisemnego wniosku, udostępniają nieodpłatnie dane osobowe przetwarzane w związku z poborem opłat za przejazd autostradą:

- 1) Policji,
- 2) Inspekcji Transportu Drogowego,
- 3) Żandarmerii Wojskowej,
- 4) Straży Granicznej,
- 5) Biuru Nadzoru Wewnętrznego,
- 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 7) Agencji Wywiadu,
- 8) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
- 9) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

- 10) Służbie Wywiadu Wojskowego,
- 11) prokuratorowi,
- 12) sądom,
- 13) Szefowi KAS, dyrektorowi izby administracji skarbowej, naczelnikowi urzędu celno-skarbowego,
- 14) Służbie Ochrony Państwa

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie sprawy;
- 2) okoliczności, z których wynika konieczność pozyskania żądanych danych;
- 3) dane podlegające udostępnieniu.

3. Właściwy podmiot może wyrazić zgodę na udostępnienie za pomocą środków komunikacji elektronicznej danych osobowych, o których mowa w ust. 1, podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5 i 7–14, bez konieczności składania pisemnych wniosków, jeżeli jest to uzasadnione rodzajem lub zakresem wykonywanych zadań.

4. Udostępnianie danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w sposób określony w ust. 3, następuje po złożeniu przez podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5 i 7–14, wniosku zawierającego:

- 1) określenie zakresu danych podlegających udostępnieniu;
- 2) określenie osób uprawnionych do przetwarzania danych, o których mowa w pkt 1;
- 3) oświadczenie, że podmioty te posiadają:
 - a) urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu i jakie dane uzyskał, oraz
 - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania.

5. Właściwy podmiot udostępnia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dane osobowe, o których mowa w ust. 1, w sposób, o którym mowa w ust. 3, jeżeli jednostka organizacyjna Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będąca odbiorcą danych złoży oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3.

6. Właściwy podmiot nie udostępnia na podstawie ust. 1 i 3 danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, chyba że podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest ustawowo upoważniony do przetwarzania tych danych.

Art. 37b. 1. Opłaty za przejazd autostradą pobrane przez spółkę stanowią jej przychód, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. W przypadku, w którym opłaty za przejazd autostradą stanowią przychód spółki, umowa o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady określi warunki i zakres podziału zysku pomiędzy spółką a Funduszem.

3. W przypadku finansowania budowy autostrady środkami z obligacji przychodowych wyemitowanych przez spółkę, część przychodów z opłat za przejazd autostradą określona w umowie o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady stanowi przychód spółki przeznaczony wyłącznie na pokrycie zobowiązań wobec obligatariuszy z tytułu tych obligacji.

4. Umowa o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady może stanowić, że opłaty za przejazd autostradą stanowią przychód Funduszu.

Art. 37c. 1. Opłaty za przejazd autostradą pobrane przez:

- 1) (uchylony)
- 2) drogową spółkę specjalnego przeznaczenia mogą stanowić przychód tej spółki, jeżeli umowa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia, tak stanowi.
2. (uchylony)
3. (uchylony)
4. (uchylony)

Art. 37d. 1. Stawki opłat, o których mowa w art. 37a ust. 1a pkt 3, warunki zmian tych stawek oraz sposób ich wprowadzenia ustala umowa o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady.

2. Stawki, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyższe niż stawki obliczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13ha ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889).

3. Spółka ogłasza w prasie o zasięgu lokalnym i ogólnokrajowym oraz w punktach poboru opłat informację o wysokości opłat za przejazd autostradą lub ich zmianie, w terminie co najmniej czternastu dni przed dniem rozpoczęcia pobierania tych opłat.

Art. 37e. 1. Stawki opłat, o których mowa w art. 37a ust. 1a pkt 2, za przejazd kilometra autostradą, niezależnie od kategorii pojazdu, o której mowa w art. 37a

ust. 6, nie mogą być wyższe niż 2 zł oraz nie mogą przekroczyć stawek opłat za przejazd obliczonych zgodnie z przepisami, wydanymi na podstawie art. 13ha ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat za przejazd autostradą, o których mowa w art. 37a ust. 1a pkt 2, z uwzględnieniem ust. 1, mając na uwadze potrzeby utrzymania i ochrony dróg istotnych dla rozwoju sieci drogowej.

3. Minister właściwy do spraw transportu w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, może:

- 1) zróżnicować stawki opłat za przejazd autostradą ze względu na liczbę osi, emisję spalin pojazdu samochodowego, porę dnia, kategorię dnia i porę roku, mając na uwadze zapewnienie potrzeb ochrony środowiska, płynności ruchu, ochronę dróg publicznych, optymalizację wykorzystania infrastruktury transportu lądowego, a także propagowanie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 2) wprowadzić stawki abonamentowe dla niektórych użytkowników autostrady w wysokości niemniejszej niż 87 % stawki opłaty za przejazd autostradą, z zachowaniem zasady przejrzystości i niedyskryminacji.

Art. 37f. (uchylony)

Art. 37g. Od opłat za przejazd autostradą są zwolnione:

- 1) pojazdy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi, pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zespołów ratownictwa medycznego, służb ratownictwa górniczego, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywane przez Służbę Celno-Skarbową, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 1a) pojazdy, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, poruszające się jako pojazdy uprzywilejowane i uczestniczące w akcji ratowania życia lub zdrowia ludzkiego;

- 2) pojazdy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad;
- 3) pojazdy drogowej spółki specjalnego przeznaczenia podczas wykonywania jej zadań spółki jako zarządcy autostrady;
- 4) pojazdy spółki, z którą zawarto umowę o budowę i eksploatację, bądź wyłącznie eksploatację autostrady podczas wykonywania zadań spółki jako zarządcy autostrady.

Art. 37ga. Zasady poboru opłat w systemie elektronicznym określają przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Art. 37gb. (uchylony)

Art. 37gc. (uchylony)

Art. 37gd. (uchylony)

Art. 37ge. (uchylony)

Art. 37gea. (uchylony)

Art. 37gf. (uchylony)

Art. 37gg. (uchylony)

Art. 37gh. (uchylony)

Rozdział 5aa

Kary grzywny

Art. 37gi. (uchylony)

Art. 37gj. (uchylony)

Art. 37gk. (uchylony)

Rozdział 5b

Opłata paliwowa

Art. 37h. 1. Wprowadzanie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu, wykorzystywanych do napędu silników spalinowych, podlega opłacie, zwanej dalej „opłatą paliwową”.

2. Przez wprowadzenie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w ust. 1, rozumie się czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem akcyzowym, których przedmiotem są te paliwa silnikowe oraz gaz.

3. Biokomponentami są biokomponenty w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2025 r. poz. 901).

4. Paliwami silnikowymi lub gazem, o których mowa w ust. 1, są następujące produkty:

- 1) benzyny silnikowe o kodach: CN 2710 12 45 lub CN 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach;
- 2) oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 42, CN 2710 19 44 lub CN 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach;
- 3) biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczone do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN;
- 4) gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe oraz gazowe węglowodory alifatyczne skroplone i w stanie gazowym, przeznaczone do napędu silników spalinowych, o kodach: CN 2711 i CN 2901;
- 5) wyroby inne niż określone w pkt 1–4, przeznaczone do użycia, oferowane na sprzedaż lub używane do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN.

Art. 37i. 1. Opłata paliwowa stanowi przychód Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Kolejowego, o którym mowa w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1133), oraz Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 402 i 1572 oraz z 2025 r. poz. 303 i 1843), z tym że kwota stanowiąca 76,90 % opłaty paliwowej stanowi przychód Krajowego Funduszu Drogowego, kwota stanowiąca 19,45 % tej opłaty stanowi przychód Funduszu Kolejowego, a kwota stanowiąca 3,65 % tej opłaty – przychód Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

2. W 2009 r. przychód Funduszu Kolejowego stanowi kwota, o której mowa w ust. 1, powiększona o kwotę 200 mln zł, o którą pomniejsza się przychód z opłaty paliwowej Krajowego Funduszu Drogowego w danym roku. Kwota ta zostanie przekazana przez Bank Gospodarstwa Krajowego z bieżących wpływów z opłaty paliwowej na rachunek Funduszu Kolejowego do dnia 15 grudnia 2009 r.

3. W latach 2010–2014 przychód Funduszu Kolejowego stanowi kwota, o której mowa w ust. 1, powiększona corocznie o kwotę 100 mln zł, o którą pomniejsza się przychód z opłaty paliwowej Krajowego Funduszu Drogowego w danym roku.

3a. W 2015 r. przychód Funduszu Kolejowego stanowi kwota, o której mowa w ust. 1, powiększona o kwotę 500 mln zł, o którą pomniejsza się przychód z opłaty paliwowej Krajowego Funduszu Drogowego w tym roku.

3b. W latach 2016–2019 przychód Funduszu Kolejowego stanowi kwota, o której mowa w ust. 1, powiększona corocznie o kwotę 400 mln zł, o którą pomniejsza się przychód z opłaty paliwowej Krajowego Funduszu Drogowego w danym roku.

4. Sposób i terminy przekazania kwoty 200 mln zł, o której mowa w ust. 2, oraz kwoty 100 mln zł, o której mowa w ust. 3, zostaną określone w umowie, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym.

5. Sposób i terminy przekazania kwoty 500 mln zł, o której mowa w ust. 3a, oraz kwoty 400 mln zł, o której mowa w ust. 3b, zostaną określone w umowie, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym.

Art. 37j. 1. Obowiązek zapłaty opłaty paliwowej od paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w art. 37h, ciąży na:

- 1) producencie paliw silnikowych lub gazu albo
- 2) importerze paliw silnikowych lub gazu, albo
- 3) podmiocie dokonującym nabycia wewnątrzspółnotowego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym paliw silnikowych lub gazu, innym niż uprawniony odbiorca w rozumieniu tych przepisów, albo
- 3a) uprawnionym odbiorcy dokonującym nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, albo
- 4) innym podmiocie podlegającym na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

Art. 37k. 1. Obowiązek zapłaty opłaty paliwowej powstaje z dniem powstania zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym od paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w art. 37h.

1a. Opłata paliwowa podlega zabezpieczeniu zabezpieczeniem akcyzowym na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 126, 222, 340, 1813 i 1881), w celu zagwarantowania wykonania powstałego albo mogącego powstać obowiązku jej zapłaty.

2. W przypadku poddania danej ilości paliwa silnikowego, od której zapłacono opłatę paliwową, dalszym procesom, w wyniku których nastąpiło zwiększenie ilości tego paliwa, opłacie paliwowej podlega uzyskana nadwyżka tego paliwa.

Art. 37l. 1. Podstawą obliczenia wysokości opłaty paliwowej jest ilość paliw silnikowych lub gazu, o których mowa w art. 37h, od jakich podmioty, o których mowa w art. 37j ust. 1, są obowiązane zapłacić podatek akcyzowy.

2. Opłata paliwowa nie zwiększa podstawy opodatkowania podatkiem akcyzowym z tytułu importu wyrobów akcyzowych.

Art. 37m. 1. Stawka opłaty paliwowej wynosi:

- 1) 152,61³⁾ zł za 1000 l benzyn silnikowych oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, o których mowa w art. 37h ust. 4 pkt 1;
- 2) 329,12³⁾ zł za 1000 l olejów napędowych, wyrobów powstałych ze zmieszania tych olejów z biokomponentami oraz biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, o których mowa w art. 37h ust. 4 pkt 2 i 3;
- 3) 186,32³⁾ zł za 1000 kg gazów i innych wyrobów, o których mowa w art. 37h ust. 4 pkt 4 i 5.

2. Stawki opłaty paliwowej, o których mowa w ust. 1, ulegają podwyższeniu na następny rok w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług

³⁾ Aktualne stawki opłaty paliwowej ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, minister właściwy do spraw transportu, na podstawie art. 37m ust. 4 niniejszej ustawy.

konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

3. Wskaźnik wzrostu cen, o którym mowa w ust. 2, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 15 dni po upływie trzeciego kwartału, każdego roku.

3a. W latach 2015–2019 stawki opłaty paliwowej, o których mowa w ust. 1, obliczone z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 2, są podwyższone odpowiednio o 25,00 zł za 1000 l albo o 25,00 zł za 1000 kg. Kwota 25,00 zł nie podlega podwyższeniu zgodnie z ust. 2.

3b. W roku 2020 stawki opłaty paliwowej, o których mowa w ust. 1, obliczone z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 2, są podwyższone odpowiednio o 28,00 zł za 1000 l albo o 28,00 zł za 1000 kg. Kwota 28,00 zł nie podlega podwyższeniu zgodnie z ust. 2.

3c. W okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. stawki opłaty paliwowej, o których mowa w ust. 1, obliczone z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 2, oraz kwot, o których mowa w ust. 3b, są podwyższone odpowiednio o 17,00 zł za 1000 l albo o 17,00 zł za 1000 kg. Kwota 17,00 zł nie podlega podwyższeniu zgodnie z ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw transportu ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, stawki opłaty paliwowej obliczone z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 2, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy.

5. Minister właściwy do spraw transportu, ogłaszając, zgodnie z ust. 4, stawki opłaty paliwowej, uwzględnia kwoty, o których mowa odpowiednio w ust. 3a–3c.

Art. 37n. 1. Organami właściwymi w sprawie opłaty paliwowej są naczelnicy urzędów skarbowych, naczelnicy urzędów celno-skarbowych oraz dyrektorzy izb administracji skarbowej.

2. Organami właściwymi miejscowo w sprawach opłaty paliwowej są odpowiednio:

- 1) naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo w sprawach podatku akcyzowego oraz dyrektor izby administracji skarbowej właściwy dla tego naczelnika – w przypadkach, w których obowiązani do zapłaty opłaty

- paliwowej są podmioty, o których mowa w art. 37j ust. 1 pkt 1, 3 i 3a, oraz podmiot, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z innego tytułu niż import;
- 2) naczelnik urzędu celno-skarbowego właściwy ze względu na miejsce powstania długu celnego oraz dyrektor izby administracji skarbowej właściwy dla tego naczelnika – w przypadkach, w których obowiązującym do zapłaty opłaty paliwowej jest podmiot, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 2, oraz podmiot, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z tytułu importu.

Art. 37o. 1. Podmioty, o których mowa w art. 37j ust. 1, są obowiązane składać informację o opłacie paliwowej odpowiednio właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego albo naczelnikowi urzędu celno-skarbowego oraz obliczać i wpłacać opłatę paliwową w terminie:

- 1) do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek zapłaty – w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 37j ust. 1 pkt 1 i 3, oraz podmiotu, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z innego tytułu niż import,
- 1a) 10 dni od dnia powstania obowiązku zapłaty – w przypadku podmiotu, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 3a,
- 2) określonym dla należności celnych – w przypadku podmiotu, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 2, oraz podmiotu, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z tytułu importu

– na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla dokonywania wpłat kwot z tytułu zapłaty podatku akcyzowego.

2. W razie powstania nadpłaty w opłacie paliwowej zwrotu tej nadpłaty dokonuje się ze środków należnych Krajowemu Funduszowi Drogowemu, Funduszowi

Kolejowemu oraz Funduszowi rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w proporcji ustalonej zgodnie z art. 37i ust. 1.

3. Obowiązek zapłaty opłaty paliwowej przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zapłata powinna nastąpić.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji w sprawie opłaty paliwowej, o której mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie jednolitości informacji składanych przez podmioty, o których mowa w art. 37j, oraz zapewnienie możliwości kontroli wysokości dokonywanych wpłat.

Art. 37oa. 1. Opłata paliwowa podlega zwrotowi odpowiednio w przypadkach i na zasadach określonych dla zwrotu podatku akcyzowego:

- 1) przez który jest realizowane zwolnienie od podatku akcyzowego, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym;
 - 1a) w art. 42 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym;
- 2) w art. 82 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, z tym że zwrot następuje na wniosek:
 - a) podmiotów, o których mowa w art. 37j ust. 1, albo
 - b) podmiotu, który nabył od podmiotów, o których mowa w art. 37j ust. 1, paliwa silnikowe lub gaz, o których mowa w art. 37h, albo
 - c) uprawnionego wysyłającego dokonującego dostawy wewnątrzspółnotowej paliw silnikowych lub gazu, o których mowa w art. 37h, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, niebędącego podmiotem, o którym mowa w lit. b i art. 37j ust. 1.

2. Organem właściwym w sprawie zwrotu opłaty paliwowej jest organ:

- 1) właściwy w sprawach zwrotu zapłaconej kwoty podatku akcyzowego, wyznaczony w przepisach wydanych na podstawie art. 31 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) o którym mowa odpowiednio w art. 14 ust. 8a i 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1a i 2.

3. Zwrotu opłaty paliwowej dokonuje się ze środków należnych Krajowemu Funduszowi Drogowemu, Funduszowi Kolejowemu oraz Funduszowi rozwoju

przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w proporcji ustalonej zgodnie z art. 37i ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o zwrot opłaty paliwowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględniając konieczność prawidłowego określania kwot zwracanej opłaty paliwowej.

Art. 37ob. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje środki w celu dokonania zwrotu nadpłaty, o którym mowa w art. 37o ust. 2, lub zwrotu opłaty paliwowej, o którym mowa w art. 37oa ust. 1, na wniosek organu określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, na rachunek bankowy wskazany przez ten organ.

Art. 37p. 1. Naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 37o ust. 1, przekazuje kwoty pobranej opłaty paliwowej na wyodrębniony rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego, w terminie 14 dni od dnia jej pobrania.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje środki, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia wpływu na rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego, w wysokości określonej w art. 37i, na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, na rachunek Funduszu Kolejowego oraz na rachunek Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, chyba że zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 37ob.

Art. 37q. 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do opłaty paliwowej stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, z wyłączeniem przepisów działu Ia, działu II rozdziałów 3 i 3a, działu IV rozdziałów 2 i 3 oraz działów V–VIb;
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.⁴⁾), z zastrzeżeniem art. 37o ust. 3, z tym że do określania wysokości opłaty paliwowej ciężącej na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 2, oraz na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203, 1235, 1414, 1417, 1669, 1804 i 1863.

podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z tytułu importu, w zakresie działu IV tej ustawy stosuje się przepisy art. 138a § 4, art. 141–143, art. 168, art. 170, art. 215 § 1 oraz rozdziałów 2, 5, 6, 9 i 10, rozdziału 11 – z wyłączeniem art. 200, rozdziałów 16a i 21–23, a do odwołań stosuje się także przepisy art. 140 § 1, art. 162 § 1–3, art. 163 § 2, art. 169, art. 208, art. 210 § 1 pkt 1–6 i 8 oraz § 2, art. 220, art. 221, art. 222, art. 223, art. 226–229, art. 232, art. 233 § 1 i 2, art. 234 oraz art. 234a tej ustawy.

2. Do postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty paliwowej ciążyącej na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 2, oraz na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z tytułu importu, stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 5, art. 18, art. 19, art. 22 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie, ust. 2 i 3, ust. 4 zdanie pierwsze, ust. 6 i 7, art. 23 ust. 1–3, art. 27, art. 28 ust. 1–3 i ust. 4 zdanie pierwsze, art. 29, art. 44 i art. 55 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.⁵⁾) oraz przepisy wydane na podstawie art. 20, art. 21, art. 24, art. 25, art. 31 i art. 32 tego rozporządzenia;
- 2) art. 10a, art. 10b, art. 73c, art. 76, art. 77, art. 83, art. 84, art. 86, art. 88–90 i art. 90b–90e ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373).

3. Czynności podjęte w postępowaniu w sprawie określenia wysokości opłaty paliwowej ciążyącej na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 2, oraz na podmiocie, o którym mowa w art. 37j ust. 1 pkt 4 – jeżeli podlega on na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu z tytułu importu, na podstawie przepisów działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyjątkiem

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 287 z 29.10.2013, str. 90, Dz. Urz. UE L 267 z 30.09.2016, str. 2, Dz. Urz. UE L 354 z 23.12.2016, str. 32, Dz. Urz. UE L 42 z 18.02.2017, str. 2, Dz. Urz. UE L 83 z 25.03.2019, str. 38 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 54.

rozstrzygnięć, o których mowa w art. 163 § 2, art. 169 § 4, art. 179 § 2, art. 215 § 1, art. 228 § 1, art. 262 § 5, art. 263 § 1, art. 268 § 3 oraz art. 270a tej ustawy:

- 1) nie są uznawane za decyzje w rozumieniu przepisów prawa celnego;
- 2) są zaskarżalne tylko w odwołaniu od decyzji.

Rozdział 6

Krajowy Fundusz Drogowy

Art. 38. 1. Budowę autostrad, z zastrzeżeniem ust. 2, finansuje się:

- 1) ze środków własnych spółek oraz uzyskanych przez nie kredytów bankowych i pożyczek, a także ze środków pochodzących z emisji obligacji, w tym obligacji przychodowych;
- 2) ze środków pochodzących z budżetu państwa ustalanych corocznie w ustawie budżetowej;
- 3) ze środków Funduszu;
- 4) z innych źródeł.

2. W przypadku gdy przewiduje się zawarcie umowy wyłącznie na eksploatację autostrady lub jej odcinka, budowę tej autostrady lub jej odcinka finansuje się na zasadach dotyczących finansowania i budowy dróg publicznych określonych w odrębnych przepisach oraz ze środków Funduszu.

3. Spółce mogą być udzielone przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291).

Art. 39. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz.

Art. 39a. Fundusz:

- 1) gromadzi środki finansowe na budowę i przebudowę dróg krajowych;
- 1a) gromadzi środki finansowe na przygotowanie, wdrożenie, budowę lub eksploatację systemów poboru opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) finansuje realizację zadań, o których mowa w pkt 1 i 1a.
- 3) (uchylony)

Art. 39b. 1. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) opłaty paliwowej, w wysokości określonej w art. 37i;
- 2) odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu oraz odsetek od lokat okresowo wolnych środków Funduszu w bankach;
- 3) (uchylony)
- 4) (uchylony)
- 5) (uchylony)
- 5a) środków pochodzących z opłat za przejazdy autostradą, pobieranych przez drogową spółkę specjalnego przeznaczenia, jeżeli umowa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia, nie stanowi inaczej;
- 5b) środków pochodzących z opłat za przejazd autostradą, pobieranych przez spółkę, jeżeli umowa, o której mowa w art. 37b ust. 4, tak stanowi;
- 5ba) (uchylony)
- 5c) środków pochodzących z opłat elektronicznych, o których mowa w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 5d) środków pochodzących z opłat, o których mowa w art. 16x ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego;
- 5da) odsetek, o których mowa w art. 16j ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, naliczanych od opłat, które stanowią przychód Funduszu;
- 5db) środków wpłaconych przez dostawców EETS na rzecz Szefa KAS z tytułu pokrycia kosztów, o których mowa w art. 16i ust. 1 pkt 6a i art. 16xb ust. 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 5e) odsetek, o których mowa w art. 16j ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w przypadku gdy opłaty, od których nalicza się odsetki, stanowią przychód Funduszu;
- [5f) *środków z tytułu zajęcia pasa drogowego, pochodzących z umów i decyzji, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2025 r. poz. 1754);]*

**Przepis
uchylający pkt 5f
w ust. 1 w art. 39b
wejdzie w życie z
dn. 1.07.2026 r.
(Dz. U. poz. 1688,
z 2024 r. poz.
1824 oraz z 2025
r. poz. 527).**

- 6) płatności dokonywanych przez spółki, zgodnie z warunkami umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady, w tym przewidzianych na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad;
- 7) wpływów uzyskanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z tytułu odpłatnego udostępniania nieruchomości nabytych na cele budowy dróg;
- 8) środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 9) wpływów uzyskanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z tytułu:
 - a) (uchylona)
 - b) zatrzymania wadium wraz z odsetkami, w przypadku o którym mowa w art. 98 ust. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
 - c) zatrzymania wraz z odsetkami zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w art. 449 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
 - d) kar umownych;
- 10) środków z kredytów lub pożyczek zaciągniętych na rzecz Funduszu przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 11) wpływów z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 11a) inwestycji środków Funduszu w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 60 i 176);
- 11b) innych wpływów z opłat i kar określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, wpływów z opłat i kar określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym oraz wpływów z opłat określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 11c) dotacji z budżetu państwa;
- 11d) pożyczek z budżetu państwa;
- 11e) wpływów z grzywien nałożonych przez Inspekcję Transportu Drogowego za naruszenia przepisów ruchu drogowego ujawnione za pomocą urządzeń

rejestrujących, o których mowa w art. 20d ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

11f) (uchylony)

11g) wpływów z grzywien za wykroczenia określone w art. 86, art. 86b, art. 87, art. 90, art. 92, art. 92a § 2, art. 92b, art. 94 § 1–2, art. 96 § 1 pkt 2 i 3 oraz art. 97a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, 1676, 1814, 1818 i 1872);

12) darowizn i zapisów;

13) wpływów z innych środków publicznych;

14) wpływów z innych tytułów.

2. Wpływy z grzywien, opłat i kar, o których mowa w ust. 1 pkt 11b i 11e, Bank Gospodarstwa Krajowego wyodrębnia w ramach środków finansowych gromadzonych na Funduszu.

3. Wpływy z opłat, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, mogą stanowić przychód drogowej spółki specjalnego przeznaczenia na mocy umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia, jeżeli umowa tak stanowi.

Art. 39c. (uchylony)

Art. 39d. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może zaciągać kredyty, pożyczki lub emitować obligacje w kraju i za granicą na rzecz Funduszu i z przeznaczeniem na:

- 1) finansowanie inwestycji realizowanych w ramach programów wieloletnich ustanawianych przez Radę Ministrów zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846) oraz inwestycji realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy, a także zadań wynikających z planu finansowego Funduszu;
- 2) spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji.

2. Za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w ust. 1, z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji mogą być udzielane przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia, zgodnie z przepisami ustawy

z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, z tym że wymogu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, w zakresie, w jakim wymaga się, aby środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodziły ze źródeł innych niż budżet państwa, nie stosuje się.

3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, z wyłączeniem art. 43 tej ustawy.

5. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości lub części.

Art. 39e. 1. Okresowo wolne środki Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, Bank Gospodarstwa Krajowego może lokować:

- 1) w innych bankach;
- 2) w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa;
- 3) w papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski.

2. Suma lokat, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w jednym banku lub grupie banków powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie, nie może przekroczyć 25 % okresowo wolnych środków Funduszu.

3. (uchylony)

Art. 39f. 1. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na:

- 1) finansowanie budowy i przebudowy dróg krajowych, realizowanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad;
- 2) płatności na rzecz spółek z tytułu realizacji przez nie obowiązków wynikających z umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady, obejmujące w szczególności:
 - a) zwrot kosztów ponoszonych z tytułu zachowania nieprzerwanej dostępności autostrady, jej utrzymania i przejezdności,

- b) zmienne kwoty uzależnione od spełnienia przez spółkę wymogów określonych w umowie o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady,
 - c) dopłaty udzielane spółkom na pokrycie całości lub części niedoborów bieżących przychodów z tytułu eksploatacji autostrady, w celu zapewnienia płynności wydatków związanych z bieżącą obsługą i spłatą kredytów lub pożyczek bądź obligacji wyemitowanych w związku z budową autostrady;
- 3) finansowanie przedsięwzięć drogowych powierzonych drogowej spółce specjalnego przeznaczenia;
- 4) finansowanie kosztów utworzenia drogowej spółki specjalnego przeznaczenia, w tym środków na pokrycie kapitału zakładowego i kosztów podjęcia działalności spółki, finansowanie kosztów podwyższenia kapitału zakładowego drogowej spółki specjalnego przeznaczenia oraz wypłatę wynagrodzenia dla tej spółki;
- 5) przygotowanie, wdrożenie, budowę lub eksploatację systemu poboru opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, realizowanych przez:
- a) Szefa KAS lub
 - b) organy Krajowej Administracji Skarbowej wyznaczone na podstawie art. 13hb ust. 1bc ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, lub
 - c) jednostkę, o której mowa w art. 13hb ust. 1ja ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 5a) wynagrodzenie dla dostawcy EETS, o którym mowa w art. 16t ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, wypłacane przez Szefa KAS;
- 5b) koszty postępowania przed Komisją, o której mowa w art. 16z ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ponoszone przez Szefa KAS;
- 6) finansowanie kosztów usług doradczych:
- a) związanych z budową i przebudową dróg krajowych, w tym autostrad,
 - b) związanych z przygotowaniem, wdrożeniem, budową lub eksploatacją systemów poboru opłat, o których mowa w pkt 5,

c) niezbędnych do prawidłowego wykonywania przez ministra właściwego do spraw transportu ustawowych zadań z zakresu funkcjonowania oraz rozwoju infrastruktury dróg publicznych;

7) (uchylony)

8) (uchylony)

9) prowizję dla dostawców kart flotowych, o której mowa w art. 131ba ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się:

1) pokrycia kosztów emisji i wykupu obligacji, o których mowa w art. 39d ust. 1;

2) spłaty:

a) kredytów i pożyczek wraz z odsetkami i innymi kosztami obsługi kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 39d ust. 1,

b) zobowiązań wynikających z wykonania przez Skarb Państwa obowiązków z tytułu gwarancji i poręczeń, o których mowa w art. 39d ust. 2,

c) udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego finansowania, o którym mowa w ust. 6, wraz z kosztami tego finansowania.

3. Ze środków Funduszu dokonuje się wypłaty wynagrodzenia prowizyjnego przysługującego Bankowi Gospodarstwa Krajowego.

4. Wpływy z opłat i kar, o których mowa w art. 39b ust. 1 pkt 11b, przeznaczają się na cele, o których mowa w ustawach, na podstawie których pobierane są te opłaty i kary.

4a. Środki, o których mowa w art. 39b ust. 1 pkt 11c, przeznaczają się na finansowanie inwestycji realizowanych w ramach programów wieloletnich ustanawianych przez Radę Ministrów zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz inwestycji realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy, a także innych zadań wynikających z planu finansowego Funduszu oraz na pokrycie wydatków, o których mowa w ust. 2.

4b. Wpływy z grzywien, o których mowa w art. 39b ust. 1 pkt 11e, przeznaczają się na cele wymienione w art. 20d ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

5. (uchylony)

6. W przypadku niedoboru na rachunku Funduszu środków niezbędnych do terminowej obsługi zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w ust. 2 pkt 1 i 2 lit.

a, Bank Gospodarstwa Krajowego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może finansować ich realizację ze środków własnych.

Art. 39g. (uchylony)

Art. 39h. (uchylony)

Art. 39i. Warunki finansowania ze środków Funduszu w odniesieniu do:

- 1) projektów przewidzianych do realizacji przez spółki – są określone w umowach o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady;
- 2) projektów przewidzianych do realizacji przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad – są określone w umowach zawieranych z wykonawcami robót;
- 3) przedsięwzięć drogowych powierzonych drogowej spółce specjalnego przeznaczenia – są określone w umowie, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia.

Art. 39j. 1. Wypłaty ze środków Funduszu wynikające z umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady mogą być gwarantowane i poręczane przez Skarb Państwa.

2. Do gwarancji i poręczeń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, z wyjątkiem art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 44, art. 44a, art. 44b, art. 46 i art. 47.

3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 1, są udzielane przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych uzgodniony z ministrem właściwym do spraw transportu.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umów poręczenia lub gwarancji, o których mowa w ust. 1, oraz dochodzi spłaty tych kwot ze środków Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości lub części.

Art. 39k. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego, na wniosek Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, dokonuje wypłat ze środków Funduszu odpowiednio na rzecz spółek lub wykonawców robót w wysokości i terminach wynikających z umów, o których mowa w art. 39i pkt 1 i 2, a na wniosek ministra właściwego do spraw transportu dokonuje wypłat, o których mowa w art. 39f ust. 1 pkt 4 i 6 lit. c.

1a. (uchylony)

2. Bank Gospodarstwa Krajowego, na wniosek drogowych spółek specjalnego przeznaczenia, dokonuje wypłat ze środków Funduszu na rzecz wykonawców przygotowania lub realizacji przedsięwzięć drogowych.

3. (uchylony)

4. Bank Gospodarstwa Krajowego, na wniosek:

- 1) Szefa KAS lub
- 2) organu Krajowej Administracji Skarbowej wyznaczonego na podstawie art. 13hb ust. 1bc ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, lub
- 3) jednostki, o której mowa w art. 13hb ust. 1ja ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych

– dokonuje wypłat ze środków Funduszu na cele, o których mowa w art. 39f ust. 1 pkt 5, pkt 6 lit. b i pkt 9.

Art. 39l. 1. Minister właściwy do spraw transportu zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego porozumienie określające:

- 1) szczegółowy sposób i terminy dokonywania wypłat ze środków Funduszu, z wyjątkiem wypłat na cele, o których mowa w art. 39f ust. 1 pkt 5, pkt 6 lit. b, pkt 9;
- 2) sposób i terminy dokonywania przez Bank Gospodarstwa Krajowego lokat, o których mowa w art. 39e ust. 1;
- 3) (uchylony)
- 4) (uchylony)
- 5) sposób gromadzenia w ramach Funduszu środków, o których mowa w art. 39n ust. 2 pkt 2, oraz wpływów, o których mowa w art. 39b ust. 1 pkt 11b i 11e;
- 6) tryb przekazywania do Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowej spółki specjalnego przeznaczenia środków finansowych na realizację zadań;
- 7) zasady udzielania finansowania, o którym mowa w art. 39f ust. 6.

2. Minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego porozumienie określające szczegółowo:

- 1) sposób i tryb przekazywania przychodów z opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) sposób i termin dokonywania wypłat ze środków Funduszu na cele, o których mowa w art. 39f ust. 1 pkt 5, pkt 6 lit. b, pkt 9;
- 3) sposób i termin przekazywania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji do ministra właściwego do spraw transportu o przewidywanej kwocie:
 - a) przychodów z opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
 - b) wydatków na cele, o których mowa w art. 39f ust. 1 pkt 5, pkt 6 lit. b, pkt 9 – na potrzeby przygotowania projektu planu finansowego, o którym mowa w art. 39n ust. 1.

Art. 39m. Nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu sprawuje Rada Nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego.

Art. 39n. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego wyodrębnia w swoim planie finansowym plan finansowy Funduszu.

2. Plan finansowy Funduszu określa w szczególności:

- 1) przeznaczenie środków Funduszu zgodnie z art. 39f ust. 1–3 i 5;
- 2) przewidywaną sumę środków przeznaczonych do refundacji dla:
 - a) inwestycji realizowanych w ramach programów ujętych w wykazie, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazywanych z budżetu państwa oraz
 - b) inwestycji realizowanych w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 i 1846);
- 3) przewidywaną kwotę finansowania, o którym mowa w art. 39f ust. 6;
- 4) maksymalną kwotę oraz termin obowiązywania poręczeń i gwarancji, o których mowa w art. 39j.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego, nie później niż do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Funduszu ma obowiązywać, przedstawia projekt tego planu do:

- 1) uzgodnienia:
 - a) ministrowi właściwemu do spraw transportu,
 - b) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w zakresie finansowym;
- 2) zaopiniowania ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w zakresie środków przeznaczonych na realizację inwestycji finansowanych z programów operacyjnych ujętych w wykazie, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Uzgodnienie oraz opinia, o których mowa w ust. 3, następuje do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Funduszu ma obowiązywać.

5. Plan finansowy Funduszu stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu oraz podstawę do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz przeprowadzenia emisji obligacji, o których mowa w art. 39d ust. 1.

6. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat, wchodzące w skład sprawozdania finansowego tego banku;
- 2) składa ministrom, o których mowa w ust. 3, w terminie do końca miesiąca następującego po każdym kwartale, informację o realizacji planu finansowego Funduszu.

Art. 39na. Środki przekazywane do Krajowego Funduszu Drogowego na inwestycje realizowane w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, mogą pochodzić wyłącznie ze środków budżetu środków europejskich, o których mowa w art. 14ll ust. 1 tej ustawy.

Art. 39o. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego pobiera wynagrodzenie prowizyjne z tytułu prowadzenia Funduszu.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób i terminy jego wypłaty, uwzględniając koszty Banku Gospodarstwa Krajowego ponoszone w związku z prowadzeniem Funduszu.

Rozdział 6a

Zasady i tryb emisji obligacji poręczanych i gwarantowanych przez Skarb Państwa

Art. 39p. 1. Obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu i poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa są papierami wartościowymi, w których Bank Gospodarstwa Krajowego stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela takiego papieru i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia pieniężnego.

2. Dokonanie przez Bank Gospodarstwa Krajowego emisji obligacji, o których mowa w ust. 1, wymaga uprzedniej akceptacji warunków emisji ministra właściwego do spraw budżetu.

3. Obligacje są oprocentowane w postaci dyskonta lub odsetek.

3a. Obligacje mogą być emitowane jako obligacje imienne lub na okaziciela.

4. Obligacje mogą być emitowane w formie zdematerializowanej lub w formie dokumentu, jeżeli jest to dopuszczalne na danym rynku.

4a. Obligacje mogą być emitowane na rynku krajowym lub na rynkach zagranicznych.

4b. Obligacje są nominowane w walutach krajów należących do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

5. Obligacje emitowane na rynku krajowym są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, o ile emitent nie postanowi inaczej w warunkach emisji.

6. Prawa z obligacji niemających formy dokumentu, powstają z chwilą dokonania zapisu w ewidencji i przysługują osobie w niej wskazanej jako posiadacz tych obligacji.

7. Podmiotami uprawnionymi do prowadzenia ewidencji obligacji są:

- 1) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- 2) firma inwestycyjna;
- 3) bank;
- 4) zagraniczna instytucja rozliczeniowa, która prowadzi działalność w zakresie rejestrowania papierów wartościowych, rozliczania lub rozrachunku transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi.

8. Obligacje emitowane na rynku krajowym, które zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, są rejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

Art. 39q. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego określi przez wydanie listu emisyjnego warunki emisji obligacji dotyczące treści świadczeń wynikających z obligacji i sposób ich realizacji.

2. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 2a) walutę, w której następuje emisja obligacji;
- 3) wartość nominalną jednej obligacji;
- 4) wielkość emisji;
- 5) cenę emisyjną lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) terminy, sposoby i warunki sprzedaży;
- 8) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 9) datę, od której nalicza się oprocentowanie obligacji danej emisji;
- 10) termin i warunki wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu;
- 11) informację o zabezpieczeniu obligacji poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa;
- 12) w przypadku gdy przewidywane jest ograniczenie kręgu podmiotów, którym obligacje są oferowane do nabycia na rynku pierwotnym – wskazanie podmiotów, którym obligacje danej emisji mogą być oferowane;
- 13) w przypadku gdy przewidywane jest ograniczenie co do obrotu obligacjami – wskazanie ograniczeń obrotu obligacjami, w tym obligacjami na okaziciela, na rynku pierwotnym lub wtórnym;
- 14) w przypadku gdy przewidywane jest ograniczenie w przenoszeniu obligacji – wskazanie ograniczenia w przenoszeniu obligacji, w tym obligacji na okaziciela, do innego rejestru lub pomiędzy rejestrami prowadzonymi przez różne podmioty prowadzące działalność maklerską lub banki powiernicze, w ramach których są

dokonywane zapisy identyfikujące osoby, którym przysługują prawa z tych obligacji uważane według przepisów prawa za rachunki papierów wartościowych, albo na rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego podaje do publicznej wiadomości warunki danej emisji poprzez ich opublikowanie na stronach internetowych Banku Gospodarstwa Krajowego lub w innych środkach masowego przekazu o zasięgu ogólnopolskim, w szczególności w elektronicznych systemach informacyjnych.

4. Podanie do publicznej wiadomości listu emisyjnego, w sposób określony w ust. 3, jest warunkiem dojścia emisji do skutku.

5. Emisja następuje z dniem rozliczenia zaoferowanych do nabycia obligacji oraz w kwocie równej wartości nominalnej zbytych obligacji.

Art. 39r. Sprzedaż obligacji może być dokonywana w trybie:

- 1) oferty publicznej papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE L 168 z 30.06.2017, str. 12);
- 2) (uchylony)
- 3) przetargów organizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego albo inny podmiot na podstawie umowy zawartej przez Bank Gospodarstwa Krajowego z tym podmiotem;
- 4) proponowania nabycia obligacji w inny sposób niż określony w pkt 1–3.

Art. 39s. 1. W przetargach, o których mowa w art. 39r pkt 3, mogą brać udział wyłącznie banki, instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38 i 176), a także ich oddziały, z którymi minister właściwy do spraw budżetu zawarł umowę przyznającą im prawo do składania ofert na przetargach obligacji skarbowych.

2. Uczestnicy przetargu nabywają obligacje we własnym imieniu i na własny rachunek.

Art. 39t. 1. Z chwilą wykupu obligacje podlegają umorzeniu.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego może nabywać własne obligacje jedynie w celu ich umorzenia.

Art. 39u. Jeżeli dzień, w którym na podstawie listu emisyjnego powstaje obowiązek wykonania czynności, przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub sobotę, termin wykonania tej czynności upływa w pierwszym dniu roboczym po tym dniu.

Art. 39w. Do obligacji, o których mowa w art. 39p, nie stosuje się:

- 1) art. 163 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.⁶⁾);
- 2) (uchylony)
- 3) ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1667), z wyjątkiem art. 78–86 i art. 98, które stosuje się w przypadku, gdy obligacje nie zostaną zarejestrowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. lub zagranicznej instytucji rozliczeniowej, która prowadzi działalność w zakresie rejestrowania papierów wartościowych, rozliczania lub rozrachunku transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi;
- 4) art. 17 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, o ile rejestracja obligacji jest dokonywana w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. lub zagranicznej instytucji rozliczeniowej, która prowadzi działalność w zakresie rejestrowania papierów wartościowych, rozliczania lub rozrachunku transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi.

Rozdział 7

(uchylony)

Rozdział 8

(uchylony)

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1863, z 2025 r. poz. 146, 820, 923, 1014, 1069, 1216 i 1556 oraz z 2026 r. poz. 176.

Rozdział 9

Umowa o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady

Art. 61. 1. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowa spółka specjalnego przeznaczenia zawiera ze spółką umowę o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady.

2. Przed ogłoszeniem postępowania w sprawie wyboru spółki Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowa spółka specjalnego przeznaczenia uzgadnia:

- 1) warunki przetargu z ministrem właściwym do spraw transportu;
- 2) planowane zobowiązania finansowe Skarbu Państwa z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

3. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 2, następuje w terminie 60 dni.

Art. 62. (uchylony)

Art. 63. Umowa o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady powinna określać w szczególności:

- 1) termin rozpoczęcia i zakończenia budowy;
- 2) okres eksploatacji autostrady i stawki opłat za przejazd autostradą w chwili rozpoczęcia eksploatacji;
- 3) warunki i zakres podziału zysku pomiędzy spółkę a Fundusz;
- 4) sposób, terminy i zasady odpłatności z tytułu udostępnienia spółce przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad lub drogową spółkę specjalnego przeznaczenia w przypadku zawarcia umowy o eksploatację autostrady gruntów pod budowę autostrady oraz warunki zagospodarowania znajdujących się na nich budynków, budowli, urządzeń, drzewostanu i upraw;
- 5) prawa spółki do korzystania z gruntu i wzniesionych przez nią budynków, budowli i innych urządzeń;
- 6) zobowiązania spółki do:
 - a) zgromadzenia środków finansowych na budowę i eksploatację autostrady,
 - b) budowy i eksploatacji autostrady zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym przygotowania dokumentacji technicznej wymaganej do podjęcia budowy autostrady, uzyskania decyzji, pozwoleń i uzgodnień wymaganych odrębnymi przepisami,

- c) terminowej realizacji procesu inwestycyjnego,
 - d) zachowania nieprzerwanej dostępności do autostrady i jej przejezdności,
 - e) zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników,
 - f) (uchylona)
 - g) zapewnienia Policji oraz Inspekcji Transportu Drogowego pomieszczeń w zakresie przewidzianym w przepisach techniczno-budowlanych dotyczących autostrad płatnych, umożliwiających skuteczne realizowanie przez nie zadań w zakresie czuwania nad bezpieczeństwem i porządkiem w ruchu drogowym oraz jego kontrolowania na obszarze autostrad płatnych;
- 7) zasady współpracy spółki z administracją drogową, Policją, Inspekcją Transportu Drogowego, pogotowiem ratunkowym oraz jednostkami systemu ratowniczo-gaśniczego;
 - 8) szczegółowy zakres uprawnień spółki jako zarządcy autostrady;
 - 9) zasady zagospodarowania miejsc obsługi podróżnych, pojazdów i przesyłek, uwzględniające konkurencję;
 - 10) termin i sposób zwrotu autostrady i dotyczącej jej dokumentacji po zakończeniu okresu eksploatacji;
 - 11) sposób rozstrzygania sporów wynikłych na tle realizacji umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady;
 - 12) warunki rozwiązania i wypowiedzenia umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady;
 - 13) zasady wzajemnych rozliczeń w razie rozwiązania i wypowiedzenia umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady.

Art. 63a. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, ogólne kierunki współpracy spółki z administracją drogową, Policją, pogotowiem ratunkowym oraz jednostkami systemu ratowniczo-gaśniczego, z uwzględnieniem realizacji ich zadań ustawowych, przy zachowaniu nieprzerwanego dostępu do autostrady i jej przejezdności.

Art. 63b. 1. Spółka jest obowiązana do utrzymania, przebudowy, remontu i ochrony autostrady wraz z nawierzchnią drogową i obiektami mostowymi w jej pasie drogowym oraz znakami drogowymi, sygnałami drogowymi i urządzeniami

bezpieczeństwa ruchu drogowego, związanymi z funkcjonowaniem tej autostrady, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Utrzymanie wchodzących w skład pasa drogowego autostrady przejazdów z przecinającymi ją drogami i innymi liniami komunikacyjnymi w części drogowej i mostowej obejmującej skarpy nasypów i wykopów, urządzenia do odwodnienia, nawierzchnie, torowiska, drogi dla pieszych, drogi dla pieszych i rowerów, drogi dla rowerów, pobocza, poręcze oraz znaki drogowe, sygnały drogowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego należy do zarządców właściwych dla tych dróg lub linii komunikacyjnych, w których ciągu są one zlokalizowane.

Art. 63c. (uchylony)

Art. 63d. 1. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad lub drogowa spółka specjalnego przeznaczenia są uprawnieni do kontroli budowy i eksploatacji autostrady w zakresie przestrzegania warunków umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady.

2. Osoby upoważnione przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad lub drogową spółkę specjalnego przeznaczenia do dokonywania kontroli są uprawnione w szczególności do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, na której jest prowadzona budowa lub eksploatacja autostrady;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych informacji oraz udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli.

3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad lub drogowa spółka specjalnego przeznaczenia mogą wezwać spółkę do usunięcia, w wyznaczonym terminie, stwierdzonych nieprawidłowości.

4. W przypadku gdy spółka nie usunęła nieprawidłowości w terminie, o którym mowa w ust. 3, umowa o budowę i eksploatację autostrady albo wyłącznie eksploatację autostrady może być wypowiedziana.

5. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad lub drogowa spółka specjalnego przeznaczenia wykonują obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, w stosunku do osoby, której dane osobowe są przetwarzane w związku z kontrolą, o której mowa w ust. 1, przy pierwszej czynności skierowanej

do tej osoby, chyba że posiada ona te informacje, a ich zakres lub treść nie uległy zmianie.

6. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na wykonywanie uprawnień Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad lub drogowej spółki specjalnego przeznaczenia, o których mowa w ust. 1–4.

Art. 63e. (uchylony)

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe

Art. 64–70. (pominięte)

Art. 70a. Do dnia 30 listopada 2021 r. Szef KAS może nie pobierać opłaty za przejazd autostradą w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub zdarzenia zmniejszającego stopień tego bezpieczeństwa.

Art. 70b. Do dnia 30 września 2021 r. opłatę za przejazd autostradą wnoszoną zgodnie z art. 37a ust. 8, z wykorzystaniem Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS, wnosi się w wysokości 75 % stawki opłaty za przejazd autostradą określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 37e ust. 2.

Art. 71. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁷⁾.

⁷⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 2 grudnia 1994 r.

Załącznik do ustawy z dnia 27 października 1994 r.
(Dz. U. z 2026 r. poz. 218)

(uchylony)